

3. Обов'язковою умовою є підтримання стійкої мотивації у дітей до занять фізичною культурою та досягнення високих результатів у розвитку фізичних здібностей.

Врахування даних положень можливе за умови використання засобів змагально-ігрової спрямованості.

Зауважимо, що змагально-ігрова форма організації фізичної підготовки дітей молодшого шкільного віку розглядається як педагогічний процес, що включає колективну змагальну діяльність, сприяє формуванню особистісних якостей, поліпшенню психічного і фізичного здоров'я.

Слід зазначити, що у навчальному процесі з фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку змагально-ігрова підготовка є цінною ще тому, що використання елементів змагальної та ігрової діяльності сприяє виникненню позитивних емоцій, які значно підвищують працездатність дітей, що є одним з вагомих факторів виховання фізичних якостей.

Отже, для оптимізації процесу фізичної підготовки учнів початкової школи, необхідно конкретизувати мету фізичної підготовки та застосовувати різні засобами змагально-ігрової спрямованості на уроках фізкультури, що підвищує їх емоційну забарвленість, дотримання принципу доступності і використання ефекту змагання між підгрупами класу.

Література

1. Круцевич Т.Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді: навч. посіб. / Т.Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г.В. Безверхня. – К.: Олімпійська література, 2011. – 224 с.

2. Лях В.И. Двигательные способности школьников: основы теории и методики развития. – М.: Терра-Спорт, 2000. – 192 с.

3. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.

4. Марченко С. І. Умови ефективного розвитку рухових здібностей у школярів молодших класів засобами рухливих ігор : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : спец. 24.00.02 / С.І. Марченко; ХДАФК. - Х., 2008. – 20с.

УДК 612.766.1:37.018.1:796:37.011.3-053.5(043.2)

ГАВРИШКО С. Г., МАЗАР Т.
Мукачівський державний університет

ВИЗНАЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ ЗАНЯТЬ РУХОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ ТА ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В СІМ'Ї

Ряд авторів (Андрощук Н.В., Лесів А.Д., Механошин С.О., Боберський І.) вказують на те, що молодший шкільний вік – відповідальний етап у забезпеченні належного підґрунтя формування здорової, гармонійно розвиненої особистості, а рухливі ігри вчені визначають універсальними засобами всебічного розвитку дітей [1; 2].

У працях Вольчинського А.Я., Кругляка О.Я., Кругляка Н.П., Олійник І.О. наголошується на значне соціальне та педагогічне значення рухливих ігор, а також необхідність їх застосування у фізичному вихованні дітей молодшого шкільного віку [3; 4; 5].

Для визначення умов для занять руховою діяльністю дітей та використання рухливих ігор в сім'ї нами проводилось анкетування. Його результати вказують, що у 42% сімей створені відповідні умови для занять фізичною культурою, зокрема, рухливими іграми. Значна увага приділяється дотримуванню рухового режиму дня (56%), придбаний необхідний спортивний інвентар (табл. 1).

Таблиця 1

Діагностика умов для занять руховою діяльністю дітей в сім'ї

Показники умов та стан рухової діяльності в сім'ї	Кількість батьків (n=20)	%
Наявність умов:	10	50
спортивний куточок	2	10
мають місце для занять	9	42
немає умов	3	5
Залучають дітей до занять	14	56
люблять рухливі ігри	19	95

Дані опитування показали, що 95% дітей та членів їх сімей мають бажання гратися в рухливі ігри, лише у 5% опитаних бажання гратись відсутнє.

Хоча у 50% сімей наявні умови для занять фізичними вправами, у більшості родин вони потребують покращення. Через це, якість ігрової діяльності може значно знижуватись.

Для виявлення участі у руховій діяльності дітей членів родини ми поставили ряд запитань членам родин (табл. 2).

Таблиця 2

Участь сім'ї у залученні дітей до рухової активності (%) (n=20)

Члени сім'ї	Розподіл відповідей			
	щодня	у вихідні і у вільний час	рідко (1 раз в тиждень)	майже ніколи
Мама	18	44	32	6
Батько	12	43	26	5
Дідусь	2	22	36	40
Бабуся	3	19	28	50
Брат	25	23	38	4
Сестра	18	39	36	7

Так, лише 13% щодня грають з дітьми у рухливі ігри. Найбільшій уваги руховим іграм надають мами, на 2 місці – брат та сестра, а бабуся і дідусь займають останню позицію. Ймовірно рухливим іграм в сім'ї приділяється недостатня увага, що негативно впливає на руховий режим дітей.

Не менш важливе значення має вільний вибір дітьми тих занять, якими вони люблять займатися і яким віддають перевагу (табл. 3).

Організація дозвілля дітей 7-9 років

№ п/п	Види улюблених занять	Кількість відповідей дітей (n=40)	%
1.	Комп'ютерні ігри	18	45
2.	Прогулянки, екскурсії в ліс, до річки, в парк	9	22
3.	Рухливі ігри та спортивні ігри	7	18
4.	Музичні заняття (танці)	4	10
5.	Читання художньої літератури	2	5

Найулюбленіші заняття молодших школярів – електронні ігри, які займають майже половину відсоток запропонованих видів дозвілля, що у наш час не є несподіваним. На другому місці – прогулянки в парк, ліс, до річки із застосуванням різних розваг. Третє місце займають рухливі ігри (катання на санчатах, ігри з м'ячем (хлопці)), різні ігри із стрибками, бігом (дівчатка). Четверте місце – люблять займатися художньою самодіяльністю, музикою, малюванням. Серед респондентів – 5% опитаних полюбляють читання художньої літератури і займають останнє місце (окремий контингент дітей).

Прикро те, що рухливим іграм приділяється мало уваги. Основна причина це відсутність вільного часу у дітей і батьків, особливо у першокласників, які ще не адаптувалися до шкільної системи навчання. Учні 2 класу не встигають виконувати домашнє завдання в школі через зайнятість додатковими заняттями і саме рухливі ігри залишаються поза увагою педагогів та вдома дорослих.

Узагальнюючи слід відмітити, що у більшості респондентів-батьків сформоване бажання залучати своїх дітей до рухливих ігор, але вони не в повній мірі освічені щодо правильності в організації та методиці їх проведення, місця застосування в режимі дня.

Література

1. Андрощук Н.В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів / Андрощук Н.В., Лесів А.Д., Механошин С.О. – Тернопіль : «Підручники та посібники», 1998.- 48 с.
2. Боберський І. Рухові забави та ігри (упоряд. Приступа Є.Н.)/І. Боберський. – Львів, 1992. – 64 с.
3. Вольчинський А.Я. Педагогічні умови застосування національних рухливих ігор у системі фізичного виховання дітей 5-6 років/ А.Я.Вольчинський. - Луцьк, 1998. – 16 с.
4. Кругляк О.Я. Від гри до здоров'я нації. Рухливі ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник/ Кругляк О.Я., Кругляк Н.П. - Тернопіль: «Підручники і посібники», 2000. - 80 с.
5. Олійник І.О. Рухливі ігри. Навчальний посібник/ І.О. Олійник, К. Г. Єрусалимець. - Кременець : КОГПІ, 2005. – 104 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>